EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 11. 2022
COM(2022) 580 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

podľa článku 14 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 zo 17. apríla 2019 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty

Obsah

1. ÚVOD 4
2. CIELE, KTORÉ SA MAJÚ DOSIAHNUŤ 5
3. ARCHITEKTÚRA PROJEKTU A PRÍSTUP K PLÁNOVANIU 6
Fáza 1 – Konceptualizácia 6
Fáza 2 – Vývoj systému: 6
Fáza 3 – Zavedenie a prevádzka: 6
4. PREHĽAD O POKROKU 7
Prijatie vykonávacích ustanovení 7
Konceptualizácia – zdôvodnenie projektu 7
Vymedzenie projektu – výhľadový dokument 7
Vývoj projektu 8
Metodika: prístup použitý na zavedenie systému ICG 9
Vysokoúrovňové plánovanie 9
Žiadosť o zmeny 10
Externé synergie 10
Spolupráca medzi GR TAXUD a GR SANTE 11
Spolupráca s projektovou skupinou pre digitalizáciu tovaru kultúrnej hodnoty 11
5. RIZIKÁ ONESKORENIA 12
Riziko 1 – Pridelenie zamestnancov 12
Riziko 2 – Pandémia COVID-19 a kríza na Ukrajine 12
Riziko 3 – Návrh prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo 12
Zmierňujúce opatrenia 13
6. ZÁVERY 13
PRÍLOHA I: VIACROČNÉ STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE 14
PRÍLOHA II: ČASOVÝ ROZVRH HLAVNÝCH FÁZ PROJEKTU A HLAVNÝCH ČIASTKOVÝCH CIEĽOV 16
..... 16

SLOVNÍK POJMOV

Zdôvodnenie projektu	Dokument, ktorý obsahuje opodstatnenie projektu informačného systému a stanovujú sa v ňom rozpočtové požiadavky.
Výhľadový dokument	Vo výhľadovom dokumente sa podrobnejšie vysvetľujú predpoklady uvedené v dokumente so zdôvodnením projektu. Uvádza sa v ňom vzťah medzi vlastníkom/dodávateľom systému a pochopenie systému v čase prípravy tejto správy.
Systém ICG	Systém pre dovoz tovaru kultúrnej hodnoty – centralizovaný elektronický systém pre dovoz tovaru kultúrnej hodnoty.
TRACES	Obchodný kontrolný a expertný systém – viacjazyčná online platforma Európskej komisie pre sanitárne a rastlinolekárske osvedčovanie.
EU-CSW CERTEX	Centrálny elektronický priečinok EÚ pre colníctvo na výmenu osvedčení.
VFR	Viacročný finančný rámec; dlhodobý rozpočet EÚ, ktorý sa vykonáva v rokoch 2021 až 2027.
Modelovanie prevádzkového procesu	Modelovanie prevádzkového procesu (v angl. *Business Process Model* – BPM)– modelovanie prevádzkového procesu na úrovni aplikácie opisuje celý prevádzkový proces a tok informácií na účely aplikácie, čím sa dokončuje systémový model prevádzkového procesu vytvorený počas fázy Špecifikácia systému s cieľom zohľadniť vlastné potreby aplikácie.

1. ÚVOD

Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 zo 17. apríla 2019[1] o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty (ďalej len „nariadenie“) je zabrániť nezákonnému obchodu s tovarom kultúrnej hodnoty, najmä ak prispieva k financovaniu teroristických činností, a zakázať dovoz tovaru kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezeného z tretích krajín na colné územie Únie.

Podľa nariadenia podlieha dovoz určitého tovaru kultúrnej hodnoty, ktorý sa považuje za osobitne ohrozený (konkrétne archeologické predmety a súčasti pamiatok, ktoré boli rozobrané), dovozným licenciám, pričom iný tovar, ktorý sa považuje za menej ohrozený, podlieha vyhláseniam dovozcu. Nariadením sa zároveň zabezpečuje, aby sa tovar pri dovoze do Únie podrobil jednotným kontrolám. Určitý dovoz tovaru kultúrnej hodnoty, ktorý je určený na osobitné účely (vzdelávacie, vedecké alebo výskumné), je od týchto požiadaviek na dokumentáciu oslobodený.

Povinnosť dovozcov získať dovoznú licenciu alebo vypracovať vyhlásenie dovozcu a predkladať ho colným orgánom sa začne uplatňovať až od okamihu, keď sa uvedie do prevádzky centralizovaný elektronický systém (systém ICG).

Systém ICG nebude slúžiť len ako prostriedok na splnenie formalít zo strany subjektov, ale aj na uchovávanie a výmenu informácií medzi správami členských štátov zodpovednými za vykonávanie nariadenia (colné a kultúrne orgány).

Dobré fungovanie systému ICG úzko súvisí s úspechom prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo[2], ktoré má poskytnúť právny základ pre fungovanie centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo na výmenu osvedčení (EU CSW-CERTEX). „Prostredie centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo“ je navrhnuté tak, aby zabezpečovalo rýchlejšiu a efektívnejšiu výmenu elektronických údajov medzi vnútroštátnymi colnými správami a regulačnými orgánmi EÚ vo všetkých oblastiach politiky, čím vznikne digitálny rámec pre posilnenú spoluprácu medzi všetkými pohraničnými orgánmi, a aby uľahčovalo administratívne kontroly v čase colného konania.

Systém EU CSW-CERTEX predstavuje ústrednú zložku centrálneho elektronického priečinka EÚ a vyvíja ho Komisia s cieľom prepojiť vnútroštátne prostredia centrálneho elektronického priečinka pre colníctvo so systémami alebo s databázami Únie, v ktorých sa spravujú necolné požiadavky, aby všetky príslušné orgány mali prístup k príslušným údajom a ľahšie spolupracovali v oblasti hraničných kontrol.

Systém EU CSW-CERTEX zahŕňa výmeny, pokiaľ ide o množstvo ďalších necolných formalít obsiahnutých v databázach EÚ a regulovaných rôznymi právnymi aktmi, za ktoré sú zodpovedné rôzne riaditeľstvá Komisie, a to vrátane formalít týkajúcich sa tovaru kultúrnej hodnoty.

[1] Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 1 – 14.

[2] Formálne prijatie a uverejnenie nariadenia, ktorým sa zriaďuje prostredie centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo, sa očakáva v štvrtom štvrťroku 2022. Pozri návrh týkajúci sa centrálneho elektronického priečinka: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2020-10/201028_commission_proposal_single_window.pdf.

Každých 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia a kým sa systém ICG neuvedie do prevádzky, má Komisia predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o pokroku dosiahnutom pri zavádzaní tohto elektronického systému.

Komisia predložila svoju prvú výročnú správu o pokroku v júni 2020[3]. V správe načrtla opatrenia, ktoré prijali útvary Komisie počas prvého roka po nadobudnutí účinnosti nariadenia, konkrétne: a) prípravné práce na prijatie potrebných vykonávacích ustanovení a b) konzultácie s členskými štátmi prostredníctvom skupiny odborníkov pre colné otázky týkajúce sa tovaru kultúrnej hodnoty a projektovej skupiny pre dovoz tovaru kultúrnej hodnoty.

Druhá výročná správa o pokroku bola predložená v júli 2021[4]. Predstavil sa v nej pokrok, ktorý sa dosiahol prijatím vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/1079[5], ako aj zavedenie fázy 1 – Konceptualizácia projektu ICG, práca, ktorú vykonala projektová skupina vytvorená na tento účel, a napredovanie dokumentu so zdôvodnením projektu a výhľadového dokumentu pre projekt ICG.

Tretia výročná správa o pokroku sa vzťahuje na obdobie od júla 2021 do júna 2022. V záujme úplnosti sa aj tu stručne uvádzajú ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, architektúra projektu a prístup k plánovaniu, ktoré sú podrobne opísané v prvej výročnej správe o pokroku. Celkové posúdenie dosiahnutého pokroku a identifikované riziká oneskorenia sú zhrnuté v záverečnom oddiele tejto správy.

2. CIELE, KTORÉ SA MAJÚ DOSIAHNUŤ

Prevádzka systému ICG sa má začať najneskôr do 28. júna 2025, pretože k tomuto dátumu budú všetky hospodárske subjekty na to, aby mohli do Únie legálne dovážať[6] špecifické kategórie tovaru kultúrnej hodnoty, povinné prostredníctvom uvedeného elektronického systému získavať dovozné licencie alebo predkladať colným orgánom vyhlásenia dovozcu.

Po prijatí vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/1079 a schválení výhľadového dokumentu v júni 2021 sa začala fáza vývoja systému ICG. Bude trvať približne dva roky, po ktorých sa začne tretia fáza. V tretej fáze sa systém ICG prepojí so systémom EU-CSW CERTEX, aby sa umožnila výmena dokladov medzi colnými systémami členských štátov. Zároveň sa budú organizovať školenia s cieľom oboznámiť správne orgány s prevádzkovými funkciami systému ICG.

Projekt týkajúci sa dovozu tovaru kultúrnej hodnoty je spolu s inými činnosťami útvarov Komisie v oblasti colníctva takisto podrobne rozplánovaný v revidovanom viacročnom strategickom pláne pre elektronické colníctvo z roku 2019[7] (VSP – C rev. 2019). Výňatok z plánovania projektu týkajúceho sa dovozu tovaru kultúrnej hodnoty z dokumentu VSP – C rev. 2019 je uvedený v prílohe I k tejto správe (tabuľka 1).

[3] COM(2020) 342 final.
[4] COM(2021) 358 final.
[5] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1079 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty (Ú. v. EÚ L 234, 2.7.2021, s. 67).
[6] V nariadení sa „dovoz“ vymedzuje ako umiestnenie tovaru do týchto colných režimov: prepustenie do voľného obehu; skladovanie v colných skladoch alebo v slobodných pásmach; dočasné použitie a konečné použitie vrátane aktívneho zušľachťovacieho styku.
[7] Pozri https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en.

Ako už bolo vysvetlené, časť projektu týkajúceho sa dovozu tovaru kultúrnej hodnoty sa vyvíja aj v rámci prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colnú správu (formulár 1.13 VSP – C rev. 2019), ktorého kľúčovým informačným systémom je systém EU CSW-CERTEX. Výňatok z plánovania systému EU CSW-CERTEX z formulára 1.13 VSP – C je uvedený v prílohe I k tejto správe (tabuľka 2).

3. ARCHITEKTÚRA PROJEKTU A PRÍSTUP K PLÁNOVANIU

Ako bolo analyticky vysvetlené v prvej výročnej správe o pokroku, architektúra projektu vychádza z metodiky stanovenej v dokumente VSP – C rev. 2019 a prílohách k nemu, ktoré sa týkajú okrem iného systému riadenia[8], politiky modelovania prevádzkového procesu EÚ v colnej oblasti[9] a stratégie v oblasti informačných technológií[10]. Komplexný plán s hlavnými fázami projektu a dôležitými čiastkovými cieľmi sa podrobne uvádza v prílohe II.

Napriek tomu, že projekt napreduje na viacerých úrovniach súčasne, obrazne ho možno rozdeliť do troch fáz:

Fáza 1 – Konceptualizácia: Najskôr sa pripraví zdôvodnenie projektu, ktoré obsahuje opodstatnenie projektu a definuje rozpočtové požiadavky. Následne sa vypracuje stupeň 3 (modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa požiadaviek používateľov) a stupeň 4 (modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa funkčných požiadaviek) s cieľom poskytnúť vizuálne zobrazenie prevádzkových procesov a podrobných funkčných požiadaviek, aby sa zaručilo, že plánovaný operačný informačný systém bude fungovať tak, ako sa stanovuje v právnych predpisoch. Potom sa vypracuje výhľadový dokument, ktorý poskytuje podrobnejšie informácie o zadefinovaní projektu z hľadiska architektúry, nákladov, času a rizika, ako aj informácie o čiastkových cieľoch, výsledkoch a organizácii projektu. V týchto dokumentoch sa zohľadňujú diskusie a obsah vykonávacieho aktu, ktorý má vypracovať Komisia.

Fáza 2 – Vývoj systému: Na základe ustanovení vykonávacieho aktu a vytvorenia požiadaviek používateľov a funkčných špecifikácií systému sa vypracujú technické špecifikácie týkajúce sa spôsobu, akým sa bude systém budovať. Tieto technické špecifikácie zahŕňajú informácie o: architektúre, ktorá sa má použiť, správach, ktoré majú zasielať hospodárske subjekty, rozhraniach s inými systémami, testovacích plánoch atď.

Keď je návrh systému pripravený z koncepčného hľadiska a sú dosiahnuté výsledky uvedené v tabuľke 1, čiastkové ciele 1 a 3 (pozri prílohu I), začne sa dôkladnejšia práca a v dokumentoch Špecifikácia aplikácie a služieb a Technická špecifikácia systému sa zohľadnia ďalšie technické aspekty, ktoré sú spresnením zdôvodnenia projektu (pripraveného vo fáze 1) a výhľadového dokumentu (pripraveného vo fáze 2). Systém ICG sa začlení do existujúcej platformy systému Traces, a preto sa v ňom opätovne využije väčšina existujúcich špecifikácií, architektúry, správ a rozhrania.

Fáza 3 – Zavedenie a prevádzka: Začne sa samotná fáza vývoja informačného systému (fáza zhotovenia), po ktorej nasleduje prechodná fáza, počas ktorej sa počiatočné verzie systému ICG budú postupne zavádzať pre rôzne skupiny používateľov a vykonajú sa testy s cieľom zabezpečiť, aby hospodárske subjekty a príslušné orgány boli do 28. júna 2025 schopné používať tento systém a absolvovali náležitú odbornú prípravu na jeho používanie.

[8] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf.
[9] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf.
[10] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf.

Po tejto fáze bude nasledovať šesťmesačné obdobie, počas ktorého bude systém doladený tak, aby vyhovoval všetkým prevádzkovým potrebám, ktoré sa môžu prejaviť, až keď sa tento informačný systém bude povinne používať, a aby sa zabezpečilo hladké fungovanie jednotlivých operácií.

Treba poznamenať, že systém ICG bude najneskôr 3. marca 2025 prepojený s colnými správami členských štátov prostredníctvom systému EU CSW-CERTEX na základe návrhu prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo[11] vypracovaného Komisiou, aby sa umožnili automatizované colné kontroly dokladov vydaných na dovoz tovaru kultúrnej hodnoty. Táto činnosť si bude vyžadovať skúšku zhody.

4. PREHĽAD O POKROKU

Prijatie vykonávacích ustanovení
V predošlej fáze Komisia prijala vykonávacie ustanovenia potrebné na zriadenie elektronického systému. S cieľom získať lepší prehľad z hľadiska praktického vykonávania Komisia viedla rozsiahle konzultácie so zástupcami členských štátov v skupine odborníkov pre colné otázky týkajúce sa tovaru kultúrnej hodnoty[12] a vo Výbore pre tovar kultúrneho charakteru.

Útvary Komisie informovali združenia pôsobiace na trhu s umením o pokroku v práci s cieľom zabezpečiť, aby praktické vykonávanie nariadenia bolo dobre prispôsobené podmienkam na trhu. Počas postupu prijímania bol návrh vykonávacieho aktu na obdobie štyroch týždňov sprístupnený aj online na konzultáciu so zainteresovanými stranami.

Konceptualizácia – zdôvodnenie projektu
Zdôvodnenie projektu schválila Rada pre informačné technológie a kybernetickú bezpečnosť (ITCB)[13] Európskej komisie 23. septembra 2020 a Koordinačná skupina pre elektronické colníctvo (ECCG)[14] ho schválila 16. októbra 2020, a to bez pripomienok. V zdôvodnení projektu sa skúmajú rôzne alternatívy a potvrdzuje sa v ňom, že systém Traces, ktorý spravuje Generálne riaditeľstvo Komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín (GR SANTE), je najvhodnejšou platformou na vývoj systému ICG, keďže väčšina funkcií požadovaných pre systémy osvedčovania a licenčné systémy je v tejto platforme dobre vyvinutá.

Vymedzenie projektu – výhľadový dokument
Vo výhľadovom dokumente sa ďalej spresňuje počiatočné posúdenie vykonané v zdôvodnení projektu a podrobne sa v ňom rozoberá metodický prístup, riadenie projektu a synergie

[11] Politický trialóg medzi vysokými predstaviteľmi GR TAXUD, Európskym parlamentom a predsedníctvom Rady sa uskutočnil 19. mája 2022 a viedol k úspešnému výsledku rokovaní. Spoluzákonodarcovia schválili časti textu predbežne dohodnuté na technickej úrovni a dosiahli politickú dohodu v prípade niekoľkých ďalších tém, ktoré vyplynuli z navrhovaných zmien pôvodného návrhu Komisie. Formálne prijatie a uverejnenie nariadenia, ktorým sa zriaďuje prostredie centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo, sa očakáva v štvrtom štvrťroku 2022.

[12] Skupina odborníkov je fórum na diskusiu o otázkach vykonávania právnych predpisov Únie týkajúcich sa tovaru kultúrnej hodnoty v oblasti colníctva, a najmä nariadenia (EÚ) 2019/880 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty a nariadenia (ES) č. 116/2009 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru.

[13] Rada Európskej komisie pre informačné technológie a kybernetickú bezpečnosť (ITCB) je stálou podskupinou správnej rady inštitúcie. Zabezpečuje efektívne využívanie zdrojov a investícií do informačných technológií a podporu prevádzkových potrieb efektívnymi, bezpečnými a odolnými komunikačnými a informačnými systémami v súlade so zásadami ochrany osobných údajov. Dohliada na vykonávanie digitálnej stratégie Európskej komisie.

[14] ECCG sa skladá zo zástupcov všetkých členských štátov (a kandidátskych krajín) poverených ich administratívou, ktorí disponujú právomocami v oblastiach, ako sú právne predpisy, procesy a modelovanie prevádzkového procesu, riadenie projektov, operácie, plánovanie a technické aspekty informačných systémov.

s inými projektmi. Z tohto dôvodu sa systém ICG bude vyvíjať v spolupráci medzi Generálnym riaditeľstvom Komisie pre dane a colnú úniu (GR TAXUD) a GR SANTE. Využije sa tak dlhodobá spolupráca a synergia medzi týmito dvomi generálnymi riaditeľstvami, pokiaľ ide o spoluprácu medzi colnými orgánmi a partnerskými príslušnými orgánmi, ktorá sa dosiaľ ukázala ako veľmi úspešná v oblasti kontrol dovozu zvierat, potravín a krmív. Výhľadový dokument schválila Koordinačná skupina pre elektronické colníctvo (ECCG) 25. júna 2021.

Vývoj projektu

Vzhľadom na to, že právne predpisy[15] určujúce fungovanie a zákonné lehoty systému ICG už boli prijaté, technické činnosti počas vykazovaného obdobia výrazne pokročili. Členské štáty preskúmali stupeň 3 (modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa požiadaviek používateľov) a stupeň 4 (podrobné modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa funkčných požiadaviek) a oba stupne sa uverejnili v databáze ARIS[16] Publisher. Zatiaľ čo tento balík obsahuje prvú verziu modelovaní prevádzkového procesu, počas fázy vývoja budú potrebné ďalšie aktualizácie.

Okrem toho bol v prvom štvrťroku 2022 vytvorený a dodaný dokument o prevádzkových akceptačných kritériách. Tento dokument obsahuje usmernenia k vykonávaniu všetkých testov prevádzky vrátane akceptačných testov ako prostriedku na overenie implementácie v porovnaní so špecifikáciami systému a aplikácie. Dokument obsahuje všetky testovacie scenáre[17] potrebné na komplexné testovanie prevádzkových požiadaviek[18] a funkčných požiadaviek[19] na systém ICG, aby sa zabezpečilo, že systém bude môcť plniť všetky identifikované prevádzkové potreby. Na účely tohto overenia existujú štyri skupiny testovacích scenárov, ktorými sa opisujú prevádzkové procesy týkajúce sa prevádzkových oblastí, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti dokumentu o prevádzkových akceptačných kritériách, t. j. 1. dovozná licencia na tovar kultúrnej hodnoty; 2. vyhlásenie dovozcu pre tovar kultúrnej hodnoty; 3. dokument so všeobecným opisom a 4. administratívna spolupráca.

Testovacie scenáre sú prezentované ako postupnosti krokov, ktorými sa opisujú procesy medzi koncovými bodmi, ako sú definované v modeloch prevádzkového procesu (stupeň 4). Na základe nich sa vytvorili testovacie prípady[20] a pre konkrétne scenáre sa zadefinovali osobitné testovacie prípady. Testovacie prípady predstavujú rôzne prevádzkové toky činnosti

[15] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 zo 17. apríla 2019 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1079 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty.

[16] Architektúra integrovaných informačných systémov (ARIS, z angl. *Architecture of Integrated Information Systems*) predstavuje rámec podnikového riadenia, ktorý ponúka metódy a techniky riadenia prevádzkových procesov.

[17] Testovacie scenáre predstavujú súbor testovacích prípadov, ktorými sa zabezpečuje, že toky prevádzkových procesov sa testujú medzi koncovými bodmi, ako sú opísané v modeloch prevádzkového procesu (stupeň L4).

[18] Prevádzkovými požiadavkami sa zdôrazňujú hlavné prevádzkové kroky, ktoré sa musia vykonať, alebo funkcie, ktoré sa musia zaviesť, a to v záujme úspešného dokončenia úlohy a logických zoskupení úloh alebo procesu bez ohľadu na to, či sa systém používa.

[19] Funkčná požiadavka opisuje špecifické správanie alebo funkciu systému. Opisuje, čo má systém dosiahnuť. Každá funkčná požiadavka by mala zodpovedať prevádzkovej požiadavke, ale prevádzková požiadavka môže zahŕňať viacero funkčných požiadaviek.

[20] Testovací prípad predstavuje kombináciu vstupov (súbory údajov), predpokladov (podmienky vykonávania) a postupu testovania, ktorý definuje konkrétnu cestu softvérovej aplikácie, ktorá sa má zrealizovať, a očakávané výsledky tejto kombinácie. Očakávané výsledky sa používajú na overenie súladu s osobitnou(-ými) požiadavkou(-ami).

v rámci konkrétneho scenára v závislosti od vstupných parametrov, predpokladov a všetkých informácií obsiahnutých v súbore údajov. Vykonanie všetkých testovacích prípadov pre konkrétny scenár umožňuje overiť proces medzi koncovými bodmi, pokiaľ ide o pozitívne a negatívne toky.

Vzhľadom na to, že systém ICG bude modulom systému Traces, pre ktorý je rozhranie už navrhnuté, je potrebné zosúladiť dovoznú licenciu, vyhlásenie dovozcu a dokument so všeobecným opisom s aktuálnym rozhraním. Preto musí byť prostredie systému Traces nakonfigurované a vybavené testovacími údajmi, aby sa umožnilo a zabezpečilo vykonanie všetkých testovacích scenárov a testovacích prípadov.

S pomocou dokumentu o prevádzkových akceptačných kritériách boli vytvorené príbehy používateľov, ktoré boli prepojené s testovacími prípadmi vymedzenými v dokumente o prevádzkových akceptačných kritériách, pričom sa overili informácie potrebné na to, aby vývojári odhadli a zaviedli funkcie potrebné na splnenie požiadaviek. Nástrojom, ktorý sa používal na tvorbu a sledovanie týchto príbehov, je Jira, softvérová aplikácia používaná na riadenie projektov s cieľom zabezpečiť sledovanie pokroku a konkrétnych podrobností týkajúcich sa úsilia rozvrhnutého do štruktúr, ktoré sú pre komerčných používateľov, vývojárov a iné relevantné roly v rámci projektu zmysluplné.

Metodika: prístup použitý na zavedenie systému ICG

Metodický prístup použitý na implementáciu systému ICG je kombináciou metodiky elektronického riadenia projektov online generálneho riaditeľstva TAXUD (TEMPO), pokiaľ ide o fázu konceptualizácie, a postupov zabezpečovania kvality a agilných postupov používaných v GR SANTE, pokiaľ ide o vývoj a zavádzanie. V tejto súvislosti pravidelné interné stretnutia a demonštračné ukážky umožňujú diskusiu o reálnych funkciách a ich zavádzanie, pričom sa predchádza príliš komplikovaným testovacím modelom. Adaptívne plánovanie umožňuje pružnejšie reagovať na očakávania a zmeny. S cieľom získať skutočnú spätnú väzbu z praxe a systém riadne implementovať sa členské štáty budú môcť dobrovoľne pripojiť hneď, ako bude k dispozícii testovacia verzia. Testovacie prostredie bude prístupné zvonku prostredníctvom generických testovacích profilov, a to od štvrtého štvrťroka 2022.

Vysokoúrovňové plánovanie

Prvky systému ICG sú zaradené do rôznych kategórií takto:

a) „základné prvky systému ICG s existujúcou základňou v systéme Traces“: nevyhnutné prvky, pri ktorých sa budú opätovne využívať existujúce funkcie;

b) „základné prvky systému ICG bez existujúcej základne v systéme Traces“: nevyhnutné prvky, ktoré treba vybudovať od základu;

c) „prvky systému ICG, ktoré nie sú základnými prvkami“: dôležité, ale nie nevyhnutné prvky;

d) „externé spojenia“: prvky, ktoré závisia od externých vstupov;

e) „mimo rozsahu pôsobnosti“: prvky systému ICG mimo rozsahu pôsobnosti prvej verzie systému ICG (napr. umelá inteligencia).

Odhad dostupnosti podľa štvrťrokov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Všeobecný prehľad cieľov týkajúcich sa dostupnosti												
Kategória	2022				2023				2024			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
a) Základné prvky, opätovné využitie systému Traces												
b) Základné prvky, nový vývoj												
c) Prvky, ktoré nie sú základnými prvkami												
d) Externé spojenia												

Tabuľka 1: Všeobecný prehľad cieľov týkajúcich sa dostupnosti

Práce sú v súčasnosti rozvrhnuté tak, aby sa realizovali vo ôsmich vydaniach, a to od prvého štvrťroka 2022 do druhého štvrťroka 2024, s výhradou, že toto rozvrhnutie podlieha neustálemu agilnému spresňovaniu a optimalizácii.

Prvé vydanie (R1) sa zameriava najmä na všeobecnú funkčnú infraštruktúru (napr. podporné subjekty, indexy vyhľadávania, referenčné údaje, používatelia, úlohy), ale aj na základné funkcie relevantné pre prevádzku, ako je prvý obmedzený súbor polí a súvisiaca logika dokumentov v systéme ICG a prvý návrh dokumentov v systéme ICG.

Ako je vidieť v tabuľke („externé spojenia“), práca na integrácii systému CERTEX sa ešte nezačala (je naplánovaná od druhého štvrťroka 2023) a bude dôležitou súčasťou celkových funkcií systému ICG, ktorá umožní výmenu údajov s vnútroštátnymi colnými systémami.

Žiadosť o zmeny

Zatiaľ čo napredujú vývojové činnosti a prebiehajú interné diskusie, určilo sa niekoľko zmien, ktoré sa majú vykonať na stupňoch 2 až 4 modelovania prevádzkového procesu systému ICG. Preto sa modelovanie prevádzkového procesu počas tretieho štvrťroka 2022 aktualizuje, aby tak odrážalo najnovší stav, a dokument o prevádzkových akceptačných kritériách sa zodpovedajúcim spôsobom aktualizuje aj o nové súbory údajov (alebo testovacie prípady) na účely testovacej fázy systému.

Externé synergie

Počas vykazovaného obdobia Komisia úzko spolupracovala s medzinárodnými organizáciami, ako je Medzinárodná rada múzeí (ICOM), s cieľom zabezpečiť, aby systém zahŕňal prvky riadenia rizík, najmä z červených zoznamov ICOM[21]. Okrem toho sa preskúmali ďalšie nástroje, ktoré ICOM používa na ochranu kultúrneho dedičstva (t. j. identifikácia predmetu[22], observatórium[23] atď.) s cieľom bojovať proti nedovolenému obchodovaniu.

Vzhľadom na nepretržité úsilie o digitalizáciu oblasti tovaru kultúrnej hodnoty a využívanie inovačných technológií Komisia zároveň skúmala možné synergie s medzinárodnými organizáciami v súvislosti s možným využívaním umelej inteligencie (t. j. na opísanie tovaru kultúrnej hodnoty a identifikovanie potenciálne nepravdivých vyjadrení vo vyhláseniach dovozcu a v žiadostiach o dovozné licencie).

[21] https://icom.museum/en/resources/red-lists/.
[22] https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/objectid/.
[23] https://www.obs-traffic.museum/.

Spolupráca medzi GR TAXUD a GR SANTE

Medzi GR TAXUD a GR SANTE existuje rozsiahla spolupráca, pričom obe generálne riaditeľstvá sú zodpovedné za viacero politík, ktoré sú úzko prepojené. Operačný rámec pre spoluprácu bol dohodnutý medzi oboma stranami a počas vykazovaného obdobia sa ešte viac posilnil prostredníctvom nepretržitého monitorovania.

Spolupráca s projektovou skupinou pre digitalizáciu tovaru kultúrnej hodnoty

Komisia vytvorila projektovú skupinu pre digitalizáciu tovaru kultúrnej hodnoty[24] (bývalý názov bol „projektová skupina pre dovoz tovaru kultúrnej hodnoty Colníctvo“ – PGICG), ktorá slúži ako diskusné fórum pre odborníkov z colných správ členských štátov a príslušných (kultúrnych) orgánov so skúsenosťami v oblasti vykonávania formalít súvisiacich s udeľovaním licencií v oblasti dedičstva, najmä v digitálnej forme. Skupina poskytovala podporu pri príprave vykonávacieho aktu a pomáha útvarom Komisie pri definovaní parametrov a vypracúvaní kritérií pre funkčné špecifikácie systému ICG.

Projektovú skupinu[25] tvoria delegáti zo 14 členských štátov (AT, BE, BG, GR, ES, LV, PT, RO, DE, NL, IT, FR, HU a DK) a doteraz sa stretla štrnásťkrát (päťkrát počas vykazovaného obdobia 29. júna 2021 – 28. júna 2022).

Počas tohto vykazovaného obdobia projektová skupina preskúmala a prerokovala najmä tieto otázky:

- registráciu subjektov oslobodených od požiadaviek na dokumentáciu (odhad očakávaných počtov, harmonogram),
- identifikáciu príslušných orgánov členských štátov v rámci systému ICG,
- dokument s často kladenými otázkami s cieľom poskytnúť technickú pomoc používateľom systému ICG,
- knižnicu systému ICG so základnými informáciami o právnych predpisoch tretích (vývozných) krajín,
- bezpečné uloženie, vytvorenie bezpečných miest členskými štátmi (dobrovoľný systém),
- aspekty, ktoré sú užitočné pri napredovaní technických činností, ako sú: zníženie počtu voľných textových polí vo vzoroch dovoznej licencie a vyhlásenia dovozcu a vytvorenie zoznamov hodnôt, zadefinovanie úloh v systéme Traces podľa štruktúry, ktorú používajú členské štáty, zadefinovanie usmernení k predregistrácii, zabezpečenie toho, aby sa používali rovnaké hodnotiace kritériá pre každý členský štát (pre súkromné/poloverejné subjekty alebo orgány) s cieľom potvrdiť, či určitá inštitúcia spĺňa požiadavku dôveryhodnosti a iné kľúčové podmienky,
- vývoj v oblasti umelej inteligencie na využitie v budúcej verzii systému ICG, pričom sa identifikujú inovačné prístupy na riešenie spôsobu, akým colné orgány EÚ opisujú a kontrolujú tovar kultúrnej hodnoty na hraniciach (zavádzanie umelej inteligencie sa nepredpokladá v prípade prvej verzie systému a môže byť predmetom budúceho vývoja),

[24] Projektová skupina pre digitalizáciu tovaru kultúrnej hodnoty slúži ako diskusná platforma rámci ktorej sa stretávajú odborníci z vnútroštátnych colných správ a príslušných (kultúrnych) orgánov so skúsenosťami s vykonávaním formalít súvisiacich s udeľovaním licencií v oblasti dedičstva, najmä v digitálnej podobe, s cieľom poskytnúť podporu pri činnostiach súvisiacich s vývojom systému ICG.

[25] Podrobnejšie informácie o mandáte a práci projektovej skupiny sa nachádzajú v prvej výročnej správe Komisie o pokroku [COM(2020) 342 final].

- spoluprácu s medzinárodnými organizáciami (napr. s radou ICOM v prípade červených zoznamov, najmä s cieľom vytvoriť kompendium alebo knižnicu v rámci systému ICG s cieľom pomôcť správam členských štátov a dovozcom lepšie identifikovať obmedzenia vývozu alebo požiadavky v tretích krajinách).

5. RIZIKÁ ONESKORENIA

Riziko 1 – Pridelenie zamestnancov

V pôvodnom návrhu Komisie sa nestanovovalo vytvorenie informačného systému. Z tohto dôvodu neboli zodpovedajúcim spôsobom pridelené zdroje. V priebehu rokovaní a na žiadosť spoluzákonodarcov sa však do nariadenia začlenilo vytvorenie systému ICG, ktorý si vyžadoval v tom čase neplánované ďalšie zdroje. Potreby tohto šesťročného projektu, pokiaľ ide o pracovníkov v oblasti vývoja informačného systému v rámci GR TAXUD, sa v čase záverečných politických trialógov v decembri 2018 odhadovali na dve pracovné miesta administrátorov na plný úväzok. Mohol však byť pridelený len jeden administrátor na plný úväzok od polovice júla 2020.

Riziko 2 – Pandémia COVID-19 a kríza na Ukrajine

Na schopnosť tímu plniť úlohy, a najmä na projektové činnosti a zasadnutia skupiny odborníkov a projektovej skupiny s členskými štátmi mala do istej miery vplyv aj kríza v oblasti verejného zdravia spôsobená pandémiou COVID-19. Zasadnutia sa konali vo virtuálnom formáte, pričom program bol kratší a vzájomné kontakty obmedzené. V dôsledku krízy v oblasti verejného zdravia bolo okrem toho nevyhnutné zmeniť plán priorít v členských štátoch, čo obmedzilo ich schopnosť poskytovať vstupy a spätnú väzbu k tejto veci. V súčasnosti zároveň colníctvo čelí geopolitickému napätiu spôsobenému vojnou na Ukrajine, pričom sa v tejto súvislosti riešia zásadné transformácie.

Riziko 3 – Návrh prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo

Dobré fungovanie systému ICG súvisí s úspechom prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo, ktoré má poskytnúť právny základ pre fungovanie systému EU CSW-CERTEX. V pilieri vzťahov medzi orgánmi verejnej správy (G2G) uvedeného návrhu sa uvádza, ako bude prebiehať digitálna výmena údajov medzi colnými orgánmi a partnerskými príslušnými orgánmi. Počas prvého politického trialógu o návrhu nariadenia týkajúceho sa prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo, ktorý sa uskutočnil 19. mája 2022, spoluzákonodarcovia dosiahli dohodu, ktorá zlepšuje a rozširuje rozsah pôsobnosti návrhu Komisie, a to bez vplyvu na systém ICG. Krátko po formálnom prijatí a uverejnení nariadenia začne GR TAXUD pracovať na príprave vykonávacích a delegovaných aktov, ktoré sa budú riadiť týmto nariadením. Návrh znenia týchto aktov sa prerokuje s členskými štátmi v novej sekcii Výboru pre colný kódex s názvom Prostredie centrálneho elektronického priečinka (CCC-SWE). Hoci tento pozitívny vývoj je veľkým krokom vpred, prijatie nariadenia Európskym parlamentom a Radou, ako aj príprava návrhu vykonávacích a delegovaných aktov sú ďalšími kľúčovými krokmi, ktoré treba zohľadniť.

Riziko 4 – Celkové priority vývoja colných informačných systémov

Z posúdenia hlavných rizík pre včasné vykonanie informačných systémov podľa Colného kódexu Únie (CKÚ) vyplýva, že riziká sa sústreďujú prevažne na strane členských štátov a popri niektorých externých faktoroch, ako je pandémia COVID-19, súvisia s obmedzenými zdrojmi, s komplexnosťou projektov a s ich integráciou, so zmluvnými otázkami a s otázkami verejného obstarávania. Niektoré členské štáty sa stretli s ďalšími problémami súvisiacimi s vplyvom brexitu, projektom elektronického obchodu a nedávno aj s vojnou na Ukrajine.

Táto situácia sa v súčasnosti posudzuje a zvažujú sa možnosti týkajúce sa výnimiek podľa CKÚ alebo aktualizácie pracovného programu CKÚ.

Zmierňujúce opatrenia
Riziká boli oznámené v rámci GR TAXUD.

6. ZÁVERY

Hlavné opatrenia prijaté počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje táto tretia správa o pokroku, s cieľom vyvinúť systém ICG, možno zhrnúť takto:

* Členské štáty dokončili a preskúmali prvú verziu balíka modelovaní prevádzkového procesu pre systém ICG. Počas fázy vývoja budú potrebné ďalšie aktualizácie modelovaní prevádzkového procesu.

* Dokončený bol dokument o prevádzkových akceptačných kritériách, v ktorom sa opisujú testovacie scenáre, ktoré definujú testovacie činnosti na overenie všetkých prevádzkových a funkčných požiadaviek a zabezpečujú implementáciu týchto požiadaviek v rámci systému. Následne boli vytvorené príbehy používateľov a zosúladili sa s prevádzkovými akceptačnými kritériami.

* Prvky boli zaradené do rôznych kategórií a zodpovedajúcim spôsobom označené v špecifikovanom plánovaní (pozri tabuľku 1: Všeobecný prehľad cieľov týkajúcich sa dostupnosti).

* Začal sa vývoj systému ICG a už sú viditeľné prvé základné výsledky s cieľom zapojiť zainteresované strany približne v štvrtom štvrťroku 2022 a získať spätnú väzbu. Generálnemu riaditeľstvu TAXUD sa preto počas cyklu vývoja pravidelne predvádzajú demoverzie, zatiaľ čo členské štáty sa zapoja hneď, ako bude k dispozícii testovacia verzia.

* Úzka spolupráca s členmi projektovej skupiny pre digitalizáciu tovaru kultúrnej hodnoty umožnila pokročiť v technických činnostiach.

Komisia zatiaľ napreduje podľa plánu. Potenciálne riziká oneskorenia, pokiaľ ide o dodanie systému ICG v stanovenej lehote, boli identifikované len v súvislosti s celkovými prioritami vývoja colných informačných systémov, a najmä informačných systémov podľa CKÚ. Kríza v oblasti verejného zdravia spôsobená pandémiou COVID-19 mala iba mierny vplyv na pokrok projektu systému ICG.

PRÍLOHA I: VIACROČNÉ STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE

Viacročný strategický plán pre colníctvo (VSP – C) zabezpečuje účinné a koherentné riadenie projektov informačných systémov stanovením strategického rámca, ako aj čiastkových cieľov, a to v rámci zákonných lehôt stanovených v právnych predpisoch. V konečnej fáze ho schvaľujú členské štáty v Skupine pre colnú politiku (CPG) na základe odporúčaní Koordinačnej skupiny pre elektronické colníctvo (ECCG) a konzultácií s obchodnou komunitou v Kontaktnej skupine pre obchod (TCG).
Plánovanie elektronického systému bolo prerokované a schválené členskými štátmi a je podrobne opísané vo formulári 1.18 dokumentu VSP – C rev. 2019.

V tabuľke 1 sa uvádza výňatok z plánovania projektu týkajúceho sa dovozu tovaru kultúrnej hodnoty z formulára 1.18 dokumentu VSP – C rev. 2019.

Tabuľka 1 – Výňatok z formulára 1.18 dokumentu VSP – C rev. 2019		
	Čiastkové ciele	*Odhadovaný dátum dokončenia*
1	Obchodná analýza a obchodné modelovanie	
	– Dokument so zdôvodnením projektu	4. štvrťrok 2020
	– Stupeň 3 (modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa požiadaviek používateľov)	1. štvrťrok 2022
	– Stupeň 4 (podrobné modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa funkčných požiadaviek)	1. štvrťrok 2022
2	Právne ustanovenia	
	– Prijaté súčasné ustanovenia*	2. štvrťrok 2019
	– Prijaté budúce ustanovenia**	2. štvrťrok 2021
3	Úvodná fáza projektu	
	– Výhľadový dokument	2. štvrťrok 2021
	– Rozhodnutie o realizácii	2. štvrťrok 2021
4	Projekt informačného systému	
	– Špecifikácie aplikácie a služieb	2. štvrťrok 2023
	– Technické špecifikácie systému	2. štvrťrok 2023
	Fáza zhotovenia	
	– Vykonávanie centrálnych služieb	3. štvrťrok 2024
	– Integrácia služby do vnútroštátnych systémov	neuvádza sa
	– Zavedenie na vnútroštátnej úrovni	neuvádza sa
	Prechodná fáza	
	– Zavedenie a postupné sprevádzkovanie	4. štvrťrok 2024
	– Skúšky zhody	2. štvrťrok 2025
5	Prevádzka	
	– Komisia, správy členských štátov a obchodníci	2. štvrťrok 2025
	– Krajiny a obchodníci mimo EÚ (v prípade potreby)	neuvádza sa
6	Podpora pri vykonávaní (odborná príprava a komunikácia)	
	– Na centrálnej úrovni vyvinutá odborná príprava a komunikácia	4. štvrťrok 2024
	– Odborná príprava a komunikácia na vnútroštátnej úrovni	4. štvrťrok 2024

*Súčasné ustanovenia znamenajú nariadenie (EÚ) 2019/880.
**Budúce ustanovenia znamenajú vykonávacie ustanovenia, ktoré budú prijaté podľa nariadenia (EÚ) 2019/880.

V tabuľke 2 je uvedený výňatok z projektu EU CSW-CERTEX so zameraním na zložku 2 projektu EU-CSW CERTEX na prepojenie so systémom ICG.

Tabuľka 2 – Výňatok z formulára 1.13 dokumentu VSP – C rev. 2019 – zložka 2 „EU CSW-CERTEX“		
	Čiastkové ciele	*Odhadovaný dátum dokončenia*
1	Obchodná analýza a obchodné modelovanie	
	– Dokument so zdôvodnením projektu	1. štvrťrok 2017
	– Príloha k zdôvodneniu projektu	2. štvrťrok 2023
	– Stupeň 3 (modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa požiadaviek používateľov)	1. štvrťrok 2024
	– Stupeň 4 (podrobné modelovanie prevádzkového procesu týkajúce sa funkčných požiadaviek)	1. štvrťrok 2024
2	Právne ustanovenia	
	– Prijaté súčasné ustanovenia*	V platnosti
	– Prijaté budúce ustanovenia**	2021
3	Úvodná fáza projektu	
	– Výhľadový dokument	3. štvrťrok 2017
	– Príloha k výhľadovému dokumentu	3. štvrťrok 2023
	– Rozhodnutie o realizácii	3. štvrťrok 2023
4	Projekt informačného systému	
	– Špecifikácie aplikácie a služieb	2. štvrťrok 2024
	– Technické špecifikácie systému	2. štvrťrok 2024
	Fáza zhotovenia	
	– Vykonávanie centrálnych služieb	3. štvrťrok 2024
	– Integrácia služby do vnútroštátnych systémov	Od 4. štvrťroka 2024
	– Zavedenie na vnútroštátnej úrovni	Od 4. štvrťroka 2024
	Prechodná fáza	
	– Zavedenie a postupné sprevádzkovanie	4. štvrťrok 2024
	– Skúšky zhody	Od 1. štvrťroka 2025
5	Prevádzka	
	– Komisia, správy členských štátov a obchodníci (pozn.: toto je dátum prevádzky pre Komisiu, členské štáty budú vykonávať skúšku zhody od 2. štvrťroka 2020)	2. štvrťrok 2025
	– Krajiny a obchodníci mimo EÚ (v prípade potreby)	neuvádza sa
6	Podpora pri vykonávaní (odborná príprava a komunikácia)	
	– Na centrálnej úrovni vyvinutá odborná príprava a komunikácia	neuvádza sa
	– Odborná príprava a komunikácia na vnútroštátnej úrovni	neuvádza sa

*Súčasné ustanovenia znamenajú nariadenie (EÚ) 2019/880.
**Budúce ustanovenia znamenajú vykonávacie ustanovenia, ktoré budú prijaté podľa nariadenia (EÚ) 2019/880.

PRÍLOHA II: ČASOVÝ ROZVRH HLAVNÝCH FÁZ PROJEKTU A HLAVNÝCH ČIASTKOVÝCH CIEĽOV

